

ADVIES

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap Defensie aan de Commandant van het Commando DienstenCentra naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Medezeggenschapscommissie van het Dienstencentrum Operations (hierna: de MC)

en

de Commandant van het Dienstencentrum Operations (hierna: het HDE)

gerezen geschil over de (voorgenomen) maatregel betreffende de verhuizing van het onderdeel OPS/A&A-Rijswijk Zie artikel 29, eerste lid onder a en d, en artikel 31 BMD.

Aard en inhoud van het geschil

Het Dienstencentrum Operations (hierna: het OPS) maakt deel uit van de bedrijfsgroep InformatieVoorziening en –Technologie (hierna: de BG IVENT).

Door Defensie is besloten dat de diverse onderdelen van de DMO en het CDC, waaronder de BG IVENT, gezamenlijk worden gehuisvest in de Kromhoutkazerne te Utrecht.

Voor het onderdeel A(dvies)&A(pplicaties) van het OPS betekent dit dat de medewerkers van OPS/A&A die in Rijswijk in het huurpand aan de Marie Curielaan werken, moeten verhuizen naar Utrecht (Kromhoutkazerne). Het betreft fase 2 van het verhuisproject.

De MC is door de GMC BG IVENT verzocht om advies met betrekking tot de voorgenomen maatregel tot verhuizing van het OPS/A&A van Rijswijk naar Utrecht. De MC heeft een inhoudelijke reactie (adviezen en voorstellen) gegeven op de voorgenomen maatregel. Daarna bericht de Commandant van de BG IVENT aan individuele personeelsleden van de BG IVENT die dat aangaat, dat de verhuizing in delen plaatsvindt, o.a. in januari 2012 en dat de MC positief heeft geadviseerd over de verhuizing.

De MC neemt kennis van deze brief en besluit het College om advies te vragen ten aanzien van de gevolgde overlegprocedure, aangezien naar haar mening niet is voldaan aan het overeenstemmingsvereiste.

Verloop van de procedure.

Bij brief d.d. 08 augustus 2011 vraagt de Commandant van de BG IVENT, de heer drs.

A.B. Blankenstein, de Gemeenschappelijke Medezeggenschapscommissie van de BG IVENT om advies als bedoeld in artikel 29 BMD met betrekking tot zijn voorgenomen maatregel tot verhuizing van het onderdeel OPS/A&A van Rijswijk naar Utrecht vanwege de afstoot van het huurpand te Rijswijk.

Tijdens de overlegvergadering van de Commandant BG IVENT met de GMC BG IVENT van 06 september 2011 deelt de GMC BG IVENT mee dat de adviesaanvraag ter behandeling wordt overgedragen aan de MC OPS. Aldus is geschied.

Bij brief d.d. 23 november 2011 brengt de MC een aantal adviezen uit, doet zij voorstellen en vraagt zij op sommige punten om informatie aan het HDE van het OPS, de heer P.G. Voogd. De brief wordt besloten met de mededeling dat de MC – nadat zij de reactie van het HDE heeft vernomen op de adviezen - zich zal beraden of over het voorgenomen besluit overeenstemming is bereikt en de verhuizing in gang kan worden gezet.

Bij brief d.d. 30 november 2011 verstrekt de Commandant BG IVENT aan een individueel personeelslid, de heer Ir. M.J. Rooth, informatie over de op handen zijnde verhuizing. In deze brief wordt o.a. meegedeeld dat de verhuizing voor wat betreft de eenheden van het OPS en de D(ocumentaire)I(nformatie) - zal plaatsvinden in de derde week van januari 2012.

Tevens wordt meegedeeld dat met de MC's van het OPS en de DI is gesproken over de verhuizing en dat deze MC's het besluit hebben voorzien van een positief advies.

Bij brief d.d. 08 december 2011 bericht de MC aan het HDE dat haar het bericht heeft bereikt dat de Commandant van de BG IVENT er van uit gaat dat de MC positief heeft geadviseerd over de voorgenomen verhuizing. De MC wijst erop dat ter zake tussen partijen nog geen overeenstemming is bereikt. Zij herhaalt haar adviezen en voorstellen en eist dat het HDE zorgt voor rectificatie van de feitelijke onjuistheid. Voorts eist de MC onmiddellijk overleg over de door de MC uitgebrachte adviezen, zoals vermeld in haar brief van 23 november 2011.

Bij brief d.d. 06 januari 2012 reageert de Commandant van de BG IVENT in de richting van de GMC BG IVENT op het advies van de MC.

Bij brief d.d. 20 januari 2012 verzoekt de MC het College om advies met betrekking tot de ontstane situatie en een uitspraak over de gevolgde overlegprocedure.

Uit het e-mailbericht van 24 januari 2012 blijkt dat de GMC BG IVENT zich op het standpunt stelt dat zij niet bevoegd is te adviseren over de verhuizing van OPS/A&A.

Standpunt van partijen

Standpunt van de MC

De MC is van mening dat het HDE in strijd met het BMD handelt door uitvoering te geven aan de maatregel zoals beschreven in de brief d.d. 08 augustus 2011, terwijl van overeenstemming tussen partijen nog geen sprake is.

De MC stelt zich op het standpunt dat het besluit onverwijld moet worden ingetrokken en dat het HDE en/of het HDE BG IVENT moet(en) afzien van uitvoering van (voorgenomen) maatregelen waar nog geen overeenstemming over bestaat.

In haar advies van 23 november 2011 heeft de MC de volgende punten genoemd:

1. de medewerkers van OPS/A&A die niet werkzaam zijn aan de Madame Curielaan in Rijswijk moeten niet worden meegenomen in de nu voorliggende verhuizing;
2. de MC uit haar bezorgdheid ten aanzien van de passendheid van de locatie: de afdeling van OPS/A&A die uit Rijswijk komt, wordt gehuisvest in gebouw K5. In de gebouwen K4/K5 worden echter ook DMO-onderdelen geplaatst, waardoor de vastgestelde huisvestingsnorm zal worden overschreden. Dit moet eerst worden opgelost;
3. tevens wijst de MC er op dat het huurpand aan de Madame Curielaan pas eind 2012 wordt afgestoten. Er is meer tijd om geschikte accommodatie te regelen in Utrecht, de MC ziet niet in waarom nu al zou moeten worden verhuisd;
4. de MC wijst er op dat de BG IVENT organisatorisch (per 01 januari 2012) van CDC zal worden ondergebracht bij de DMO. De gevolgen van deze 'omhanging' zouden eerst in kaart moeten worden gebracht;
5. de MC wil dat eerder afgesproken compenserende maatregelen van toepassing worden verklaard op deze verhuizing;
6. de medewerkers van OPS/A&A moeten worden geïnformeerd over het bestaan van de adviescommissie (voor behandeling van individuele verzoeken om een oplossing op maat);
7. de condities en de criteria waaronder maatwerk kan worden geboden, moeten bekend worden gemaakt.

Over deze punten is geen overleg geweest, evenmin is overeenstemming bereikt, aldus het standpunt van de MC.

Standpunt van het HDE

Het HDE heeft zich niet bevoegd verklaard met betrekking tot de gevolgde adviesprocedure en tot kennisneming van het voorliggende geschil. De Commandant BG IVENT verwoordt in het navolgende het standpunt van het bevoegde gezag.

In zijn brief d.d. 23 februari 2012 geeft de Commandant van de BG IVENT allereerst aan dat de verhuizing OPS/A&A deel uitmaakt van de verhuizing van (het overgrote deel van) de BG IVENT. De voorgenomen maatregelen die samenhangen met de uitvoering van deze verhuizing zijn genomen op het niveau van de BG IVENT. Het vereiste overleg op grond van het BMD ter zake heeft de Commandant BG IVENT gevoerd met de GMC BG IVENT.

De maatregelen zijn ter advisering voorgelegd en de GMC BG IVENT en de Commandant BG IVENT hebben overeenstemming bereikt. De besluitvorming heeft plaatsgevonden op dat niveau, daarom is ook op dat niveau de medezeggenschap geëffectueerd.

Er is met de GMC BG IVENT overeenstemming bereikt over: welke dienstonderdelen van de BG IVENT moeten verhuizen, de fasering, het vaststellen van de gedragslijn voor het Nieuwe Werken, geen aanvullende compenserende maatregelen bij verhuizing naar de Kromhoutkazerne. Nadrukkelijk is afgesproken dat maatregelen die van toepassing zijn op de eerste fase van de verhuizing ook van toepassing zullen zijn op de tweede fase.

Voor wat betreft de feitelijke verhuizing van de OPS/A&A Madame Curielaan is de adviesaanvraag van de Commandant BG IVENT door de GMC BG IVENT ter behandeling doorgestuurd naar de MC OPS. De Commandant BG IVENT heeft de GMC BG IVENT in een informeel overleg er op gewezen dat hij ervan uitgaat dat het door de MC uit te brengen advies via deze GMC aan hem wordt uitgebracht, aangezien de Commandant OPS – naar de mening van het bevoegd gezag terecht - ervan uitgaat dat hij niet bevoegd is om deze aangelegenheid te behandelen.

Het pand aan de Madame Curielaan te Rijswijk wordt enkele maanden langer gehuurd, omdat het na de uithuizing van het personeel moet worden teruggebracht in de oude staat.

De constatering van de MC dat in de brief d.d. 20 november 2011 van de Commandant BG IVENT aan het personeel ten onrechte staat vermeld dat overeenstemming is bereikt met de betrokken MC's, waaronder dus de MC OPS, is een juiste constatering. Zodra die fout naar voren kwam, is besloten de feitelijke verhuizing uit te stellen tot eind februari 2012, zodat de formele bezwaartermijnen worden gerespecteerd en medewerkers extra tijd hebben om voorbereidingen voor de verhuizing te treffen.

De inhoudelijke reactie van de Commandant BG IVENT op het advies van de MC is naar de GMC BG IVENT gestuurd, verwezen wordt naar bijlage 18 bij het verweerschrift, de brief d.d. 06 januari 2012.

De GMC BG IVENT geeft vervolgens aan dat zij zich niet bevoegd acht te adviseren (artikel 4 lid 9 BMD).

De Commandant BG IVENT gaat er echter vanuit dat de verhuizing van de OPS/A&A voortvloeit uit fase 1 en fase 2 van verhuizing naar de Kromhoutkazerne. Hiermee staat vast dat sprake is van een gemeenschappelijk belang van een meerderheid van de diensteenheden waarvoor de GMC BG IVENT is ingericht. Met deze GMC is overeenstemming bereikt met betrekking tot de voorgenomen maatregelen in verband met de verhuizing. Ook in het belang van de rechtsgelijkheid dienen de medewerkers die verhuizen in fase 1 en fase 2 gelijk te worden behandeld, dus het treffen van specifieke maatregelen voor de OPS/A&A is niet aan de orde.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 20 maart 2012. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College

Uit de door partijen verstrekte informatie blijkt dat nadat het geschil aanhangig is gemaakt, het overleg tussen de MC en het bevoegde gezag, in deze vertegenwoordigd door de Commandant BG IVENT over de gevolgen van de verhuizing naar de Kromhoutkazerne (alsnog) is gestart. Op 02 maart 2012 heeft een overlegvergadering over het onderwerp plaatsgevonden. Ter zitting is vast komen staan dat over alle punten/bezwaren van de MC inmiddels overeenstemming is bereikt, behalve het onderwerp 'generieke compensatieregeling'. Van dit punt heeft de MC echter aangegeven dat zij zich niet verzet tegen behandeling ervan op het niveau van de GMC IVENT en de Commandant BG IVENT. Het overleg over dit onderwerp vindt plaats op 22 maart 2012.

Gelet op deze stand van zaken, waarbij het overleg op de diverse niveaus feitelijk nog niet is voltooid, onthoudt het College zich van het geven van een oordeel over de inhoud. De MC (en de GMC) is/zijn nu aan zet. Het overleg is/wordt gevoerd. Na afronding van het overleg kan de MC vaststellen of overeenstemming is bereikt. Het College spreekt de hoop uit dat partijen er samen uitkomen, waarmee het geschil dan is opgelost. Indien partijen er niet samen uitkomen, ontstaat er een nieuwe situatie. Alsdan dient de MC te beoordelen of, en zo ja op welke wijze, zij verder zal handelen.

Overigens wijst het College er op dat het graag van te voren op de hoogte was gebracht van de ontwikkelingen ter zake van het nader overleg van 02 maart 2012. Het College had zich dan op een andere wijze kunnen voorbereiden op de behandeling van het geschil.

Ten aanzien van de procedurele kant van het geschil merkt het College het volgende op.

Het College is van oordeel dat het uitgangspunt van het BMD luidt dat medezeggenschap op het laagste niveau moet worden geëffectueerd. Zo worden adviesaanvragen en het voeren van overleg hierover belegd op het niveau van de eenheid. Niet relevant is wie bevoegd is tot het nemen van maatregelen, maar het niveau waarop de maatregelen worden geëffectueerd.

Het uitgangspunt 'medezeggenschap volgt zeggenschap' is pas dan aan de orde ingeval wordt vastgesteld dat sprake is van een aangelegenheid van gemeenschappelijk belang voor een meerderheid van de betrokken eenheden. Toepassing van dit principe betekent dat eerst dan adviesaanvragen en overleg dan naar een hoger niveau worden getild.

Een juiste toepassing van voornoemde uitgangspunten in de voorliggende casus brengt het volgende met zich.

Ingevolge artikel 29, eerste lid, onder a en d, BMD heeft de MC het adviesrecht ingeval er maatregelen worden getroffen in verband met een verhuizing.

In het voorliggende geschil moeten de rollen van de diverse spelers in dit proces worden vastgesteld.

Het besluit om de eenheid OPS/A&A van Rijswijk naar Utrecht te verhuizen maakt deel uit van een grote operatie waarbij de meerderheid van de onderdelen van het CDC en onderdelen van de DMO samen worden gebracht in één gebouw, te weten in de Kromhoutkazerne in Utrecht. Defensiebeleid is dat alle huurpanden worden afgestoten. Dit overkoepelende besluit is genomen op een hoger niveau, te weten het niveau van het overleg met de CDC DEF en de DMC. De uitwerking van dit besluit voor de BG IVENT wordt gedaan op het niveau van de Commandant BG IVENT en de daarbij behorende medezeggenschap, de GMC BG IVENT.

De voorgenomen maatregelen betreffende de verhuisbeweging van de BG IVENT zijn ter advisering aan de GMC BG IVENT voorgelegd en daarover is tussen die partijen overeenstemming bereikt.

Deze overkoepelende besluitvormingstrajecten zijn als zodanig dan ook een gegeven voor de MC OPS. Dat neemt niet weg dat het mogelijk is dat er op het niveau van de eenheid OPS in de uitvoering nog maatregelen als bedoeld in artikel 29, sub a en d BMD, moeten worden getroffen. Daarbij moet het dan gaan om maatregelen die *uitsluitend* en specifiek de OPS aangaan. Het HDE OPS is de gesprekspartner van de MC m.b.t. zulke maatregelen, ook ingeval hij zelf uiteindelijk niet bevoegd is tot het nemen van (het) besluit(en).

De HDE OPS kan zich niet aan de werking van het BMD onttrekken met de mededeling dat 'het besluit nu eenmaal op een hoger niveau is genomen'. Hij had het overleg met de MC moeten voeren en de door de MC opgeworpen punten serieus moeten nemen. Per punt zou dan door partijen zijn beoordeeld of sprake is van een specifieke OPS-aangelegenheid. Indien het HDE niet (zelfstandig) kan beslissen over OPS-aangelegenheden, dan dient hij binnen de lijn passende oplossingen te bewerkstelligen. Artikel 30, tweede lid, BMD voorziet in die situatie.

Uit de stukken blijkt dat de adviesaanvraag van Commandant BG IVENT d.d. 08 augustus 2011 door de GMC BG IVENT is doorgestuurd naar de MC OPS. Het HDE OPS heeft zelf geen adviesaanvraag aan zijn MC gedaan, evenmin heeft hij het overleg als bedoeld in artikel 29, vierde lid, BMD gevoerd ten aanzien van die adviesaanvraag. Ook is geen overleg gevoerd ter vaststelling van de onderwerpen die specifiek het OPS aangaan.

Het College meent dat de geschetste procedurele gang van zaken zich niet verdraagt met een goede toepassing van het BMD.

Advies

Het College adviseert de Commandant van het Commando DienstenCentra te beslissen dat de in het BMD voorgeschreven procedure voor het effectueren van medezeggenschap nauwgezet wordt nageleefd.

6 april 2012